

AANZET

Maandblad van de S.C. HOOGEVEEN.

Nr. 1

Oktober 1987

Redactie: Jelle van Eijk.

Alweer een verhuizing:

Eén van de belangrijkste zaken die in de afgelopen jaarvergadering aan de orde is geweest, is de speelruimte. Een aantal leden waren verre van tevreden over de huidige akkomodatie. Met name het geluid van het koor was hinderlijk, maar ook de indeling van de tafeltjes en het benauwde zaaltje bevielen niet altijd evenveel. Persoonlijk had ik hier niet zoveel hinder van, moet ik eerlijk zeggen. Naar goed, op de jaarvergadering werden een aantal suggesties gedaan, en een van de mogelijkheden was Salawaku, het "cultureel centrum" van de Molukkers. Deze bleek ruimte over te hebben, het was er bovendien goedkoop en het is er groter dan in de Zuiderkerk. Er zijn een aantal malen mensen wezen kijken, en de eerste reacties waren in eerste instantie zeer positief. Zo positief in ieder geval, dat besloten is de stap te nemen, en op het moment dat u dit leest zit u zelfs al in Salawaku: Hoewel dit natuurlijk verreweg het belangrijkste feit is dat te melden valt, zijn er nog meer zaken besproken. Een kort resumé: - In het afgelopen seizoen deden de externe teams het redelijk in de NOSBO-competitie, hoewel er wel veel invallers nodig waren. Daarom is besloten dit jaar slechts met twee teams deel te nemen - wat een treurige zaak is.

Ondergetekende zal trachten een stand bij te houden wie extern het beste resultaat heeft. Als de teamleiders mij tenminste de uitslagen doorgeven: Mogelijk dat er een prijsje aan verbonden kan worden.

- De nieuwe competitieleider wordt de heer Reinders. Voor alle duidelijkheid en zekerheid geef ik hier z'n telefoonnummer 05280-74839; maar liever heeft hij het, dat afmeldingen al de week tevoren bij hem bekend zijn. En, geachte schakers, ik ving al geluiden op (niet van dhr. Reinders overigens), om mensen die te laat afzeggen, te beboeten met vijf gulden, te storten in het jubileumfonds. U bent gewaarschuwd, er cirkelen al wilde plannen!

- De heer Oldekamp riep weer op - traditiegetrouw zou ik haast zeggen - 's avonds na afloop de stukken goed op te ruimen; en vooral niet op de klokken te timmeren, maar zachtjes te drukken!

- Het gebeurt niet alle dagen dat het bestuur voltallig aftreedt. U mag het best wel geloven, het heeft heel wat voeten in de aarde gehad voordat er een nieuwe groep bij elkaar was. maar uiteindelijk werd de heer Straat bereid gevonden "de kar te trekken" en voorzitter te worden, de heer Flower wilde wel de financiën verzorgen en werd penningmeester, en ondergetekende werd secretaris - hij rommelde toch al veel met de papieren voor zijn krantje. Die paar brieven kunnen er dan ook nog wel bij. De heer Straat hield nog een kort toespraakje, waarin hij aanstipte, dat het bestuur het vooral als opdracht beschouwde om de dalende lijn van het ledental om te zetten in een stijgende. En daarbij zou flink aan de weg getimmerd moeten worden.

- De kontributie gaat omhoog naar f 90 per jaar.

- Er is een commissie benoemd die de festiviteiten rond het 60-jarig jubileum zal organiseren. De heer Krikken is voorzitter hiervan.

De rondvraag bracht niets bijzonders meer. De heer Hulzebosch haalde alle eerste prijzen die we hebben op, en her en der werden nog wat troostprijzjes uitgedeeld. En als klap op de vuurpijl verlootte de heer Straat een werkelijk schitterend handgemaakt (handingelegd!) schaakbord, dat bij de heer Ekkels terecht kwam.

Wat "Aanzet" betreft kan ik kort zijn. Er zijn wat mij betreft geen grote plannen om te veranderen. Ik wil een extra rubriek opnemen met "partijen", waarin ik een paar aktuele partijen zonder, of maar met kort, commentaar zal opnemen. En verder stel ik me open voor alles wat er ingestuurd wordt. Waarbij, met deze, een oproep om toch vooral artikeltjes, partij-analyses, mopjes, blunders, tekeningen, of wat dan maar ook in te leveren. Mijn adres is overigens veranderd: Schuttevaer 31, 7908 DB Hoogeveen. Maar ik ben meestal wel op de clubavond.

Iedereen een succesvol seizoen toegewenst!

JvE

Dankwoord.

Na mijn verkiezing bij acclamatie tot nieuwe voorzitter van onze vereniging op 15 september j.l., lag het eigenlijk voor de hand dat ik bij mijn eerste aantreden als zodanig, woorden van dank zou hebben gericht tot het afgetreden trio de heren Krikken, Ekkels en Voerman.

Waar de heer Krikken wegens drukke werkzaamheden verhinderd was die avond aanwezig te zijn en de heer Voerman als voorlopig afgeschreven lid ook al schitterde door afwezigheid, leek het mij weinig gepast alleen in de persoon van de heer Ekkels genoemd trio dank te zeggen voor de wijze waarop zij een aantal jaren hun bestuursfunctie vervulden.

Gaarne dan ook vanaf deze plaats heel veel dank namens alle leden voor al datgene wat zij voor onze vereniging tot stand wisten te brengen. Des te spijtiger is het de heer Voerman voor nog onbepaalde tijd te moeten missen. Hij was een goed penningmeester die met zijn snedige opmerkingen de lachspieren veelal in beweging wist te krijgen. Hopelijk zien we hem te gelegenertijd in onze gelederen weer terug.

Verheugend daarentegen is de terugkomst van de heer v.d. Kooy en de aanmelding van ons nieuwe lid de heer Oppedijk. Dat zij zich in onze vereniging en nieuwe huisvesting thuis mogen voelen en veel schaakgenoegen beleven, wens ik hen namens onze leden van ganser harte toe.

R.H. Straat.

PARTY V. D. MAAND

Als afsluiting van het vorig seizoen werd een simultaan gespeeld tegen de heer Hoeksema, die in het eerste van Groningen speelt. In de hoofdklasse dus, hun tiental is dit jaar als 3e geëindigd in de nationale competitie.

De Hoogeveners brachten het er maar schamel vanaf: drie remises, van Petstra sr., Krol en v. Seventer, en een winstpartij. Niet zonder trots kan ik zeggen dat ik die prestatie heb geleverd. Om iedereen mee te laten genieten, volgt hier mijn partijtje.

Hoeksema - van Eijk

1. e2-e4 e7-e5
2. Pg1-f3 Pb8-c6
3. Lf1-b5 f7-f5

Het Jänisch-gambiet staat meestal garant voor vroege complicaties. En ik dacht dat mijn tegenstander de theorie wel beter zou beheersen dan ik; dus dan maar vroeg afgeweken van al te platgetreden paden.

4. Pb1-c3 f5xe4
5. Pc3xe4 Pg8-f6
6. Dd1-e2 Tot zover reikte mijn boekjeskennis.
Later schoot me nog een correspondentiepartij van me te binnen,
die ik - met wit: - als volgt speelde: 6 De2, d5, 7 Pxe5, dxe4, 6
Dc4:?, Dd5, 9 Dxd5, Pxd5, 10 Pxc6, Ld7, 11 Pd4 en wit staat gewoon
een gezonde pion voor, v. Eijk - Dijksman, corr. '85. Ik had
echter ook niet zoveel tijd voor dit soort overwegingen, omdat
Hoeksema z'n rondjes nu nog in een tamelijk hoog tempo liep. Maar
waarschijnlijk wist ik er onbewust nog iets van, want toen hij
weer achter het bord verscheen, speelde ik het iets betere
6. Dd8-e7
7. 0-0 d7-d5
8. Pe4xf6 g7xf6
9. d2-d4 e5-e4
10. Lb5xc6+ b7xc6
11. Pf3-h4?! Tot zover is het allemaal nog theorie.
Niet dat ik dat op dat moment wist ... In ieder geval had wit nu
11 Pd2 moeten spelen, hoewel dan na 11 .. Lg7, 12 c4, 0-0 een
onduidelijke stelling ontstaat - volgens een analyse van Jimmy
Adams. Op h4 staat het paard te veel buitenspel: Pferd am Rande
bringt Schade und Schande.
11. ... Lc8-e6
12. Lc1-f4 c6-c5 Zwart moet iets ondernemen om z'n
pionnen centrum in beweging te krijgen. Anders gaat hij aan de
zwakte van de structuur van de pionnen ten onder. Ten slotte zijn
c6, c7, f5, f6, a6 allen zwakke punten in z'n stelling.
13. d4xc5 De7xc5
14. c2-c4 Niet gezien.
14. ... Dc5xc4
15. De2xc4 En dit niet verwacht. Eerder rekende ik
op 15 Dh5+, Lf7, 16 Df4, Dd4, 17 Tac1, waarna wit volgens mij glad
gewonnen staat. Want wat is er te vinden tegen Txc7? 17 .. Ld6, 18
Lxd6, cxd6, 19 Tc8+ niet in ieder geval. Misschien is 15... Kd6
een versterking. In ieder geval voelde ik me wat onbehaaglijk, en
ik zat al angstig om me heen te kijken omdat ik niet als eerste
van het bord geveegd wilde worden ..
15. ... d5xc4
16. Lf4xc7 Het eindspel dat nu ontstaan is, staat
zeer gunstig voor zwart. Hij heeft het loperpaar, een sterk
centrum, en het witte paard op h4 staat buitenspel. Ruimschoots
compensatie voor de slechte pionnenstructuur dus.
16. ... Lf8-c5 Om f2-f3 te voorkomen.
17. Tf1-e1 f6-f5
18. Lc7-e5 0-0
19. g2-g3 Ta8-d8
20. Te1-d1 Td8-d3
21. Le5-c3? Maakt de fraaie slotcombinatie
mogelijk. Maar ook na 21 Lf4, Tfd8, staat zwart gewonnen. 21.
... f5-f4: Met bonkend hart en zweet in de handen
uitgevoerd. Zouden de combinaties kloppen? Is het niet al te
riskant? Achteraf bleek dat het geforceerd wint.

De zwarte damesloper komt eensklaps in het spel, en de open f-lijn is zeer krachtig.

- 22. Td1xd3 c4xd3
- 23. Tel-f1 f4xg3
- 24. h2xg3 e4-e3
- 25. f2xe3 Lc5xe3+
- 26. Kg1-g2 Le6-h3+ en 0-1

Eerlijk gezegd slaakte ik wel een zucht van opluchting. Want niets is moeilijker dan een gewonnen stelling te winnen! En zeker niet tegen een echte crack.

JvE

KORT NOSBO-BERICHT.

allereerst de speeldata en de basisopstelling van de teams:

Hoogeveen I

donderdag 29 oktober	uit tegen	Unitas 6
dinsdag 24 november	thuis tegen	Veendam 1
vrijdag 11 december	uit tegen	Haren 3
dinsdag 19 januari	thuis tegen	Unitas 4
dinsdag 23 februari	uit tegen	Groningen 5
dinsdag 22 maart	thuis tegen	J.H.Kruit 1

De basisopstelling:

- 1 Hulsebosch
- 2 Stevens
- 3 Jansen
- 4 Straat
- 5 Flower
- 6 v. Seventer
- 7 de Vries
- 8 Krol

Hoogeveen II

maandag 26 oktober	uit tegen	Valthercond
dinsdag 24 november	thuis tegen	Smilde
maandag 14 december	uit tegen	Ter Apel
dinsdag 19 januari	thuis tegen	Vizier
vrijdag 26 februari	uit tegen	KDSC
dinsdag 22 maart	thuis tegen	Kasteel

De basisopstelling in alfabetische volgorde:

K.J. Baas
J. van Eijk:
R. Hofman
L. de Jonge
J. Krikken
J. Oldenkamp
A. Stoet
J. van Til

Ondertussen zijn de eerste wedstrijden al gespeeld. In het volgende nummer volgen nog uitgebreide verslagen, maar alvast even de uitslagen.

Het tweede ontving op 29.9 het tweede van Assen, dat vernietigend werd verslagen met 6½-1½. Hopelijk vallen de volgende resultaten in een gelijke orde van grootte!

Het eerste moest eigenlijk al de 23e afreizen naar Emmen, maar door problemen met het invullen van het team lukte dit niet.

Gelukkig wist Wim Stevens de wedstrijd een week te verzetten, waardoor het lukte een compleet achttal te presenteren.

Om verder het lange verhaal kort te maken: het was spannend. Bij een stand van 3½-2½ in ons voordeel ging v. Til vanuit gewonnen positie door de vlag, waardoor nu alles afhangt van de afgebroken partij van dhr. Straat, Hierbij heeft Straat een dame en een toren tegen een toren en twee stukken, maar de situatie is nog heel onduidelijk.

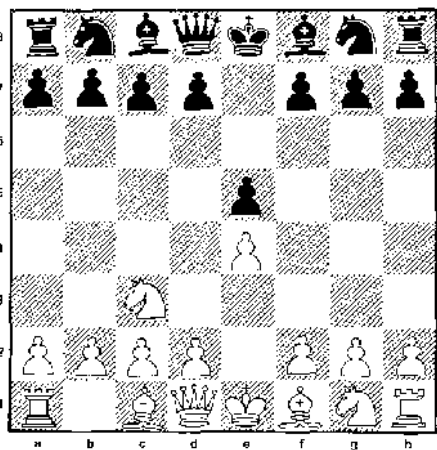
Nader nieuws volgt nog!

JvE

DE OPENING

OPEN SPELEN IV.

10. De Weense partij: 1 e4, e5, 2 Pc3

Een rustige zet, hij houdt immers geen directe dreigingen in. Het idee erachter is om overgangen naar het koningsgambiet te maken, zonder dat zwart d5 kan spelen. Een fout idee, want na 2 .. Pf6 3 f4 speelt zwart desondanks gewoon 3 .. d5: en er is geen vuiltje meer aan de lucht. Ik beschouw dit als de hoofdvariant, en zal alleen deze bespreken. Andere mogelijkheden komen terzijde ter spraken.

1. e4, e5, 2 Pc3, Pf6 Zwart kan ook 2 .. Pc6 spelen, een wat passiever spelopvatting, maar wel goed. 3 Lc4 (ook 3 f4 is weer mogelijk), Lc5, 4 Dg4, g6, 5 Df3!, Pf6, 6 Pge2, d6, 7 d3, Lg4, 8 Dg3, h6, 9 f4, De7, 10 Pd5, Pxd5, 11 Dxc4, Larsen - Portisch, 1966. Na 11 .. Pe3, 12 Lxe3, Lxe3 was het spel ongeveer gelijk geweest.

3 f4 Na 3 Pf3, Pc6 ontstaat het al besproken vierpaardenspel. wit kan ook nog proberen d.m.v. 3 Lc4 en 4 d3 de zet d5 tegen te gaan, maar het blijkt hem geen voordeel op te leveren: 3 Lc4, Lc5, (3 .. Pxe4 is een beetje riskant: 4 Dh5, Pd6, 5 Lb3 - 5 Dxe5+, De7, 6 Dxe7+, Lxe7, 7 Lb3, Pf5 = - 5 .. Pc6, B Pb5, g6, 7 Df3,

f5, 6 Dd5 - blijft mat dreigen - De7, 9 Pxc7+, Kd8, 10 Pxa8, b6, en het is de vraag of de kwaliteit opweegt tegenover de zwarte aanvalskansen. De meesten menen van wel) 4 d3, d6, 5 f4 (5 Pf3, Pc6 - Italiaans) Pc6, 6 f5, Pd4, 7 Pf3, c6, 8 Pxd4, Lxd4, 9 Df3, d5, 10 exd5, Lxc3+, 11 bxc3, cxd5 =.

Een wat moderner idee is 3 g3, maar ook deze zet belooft niet veel: 3 .. d5 (3 .. Lc5, 4 Lg2, Pc6, 5 Pf3, d6, 6 d3, Lg4, 7 Pa4, Pd7, 8 h3, Lh5, 9 c3, Lxf2!?, 10 Kxf2, b5, 11 b4, bxa4, 12 Dxa4, Pe7, 13 Ph4 ±, Auer - Spassky 1963) 4 exd5, Pxd5, 5 Lg2, Pxc3, 6 bxc3, Ld6, 7 Pf3, 0-0, 8 0-0, Pc6, 9 d4, Lg4 =. 3 .. d5, 4 fxe5, Pxe4, 5 Pf3 Wit kan hier ook 5 Df3 spelen, ouderwets en niet aan te bevelen: 5 .. Pc6 (5 .. f5 is ook goed 6 d3, Pxc3, 7 bxc3, d4, 8 Dg3, Pc6!, 9 Le2, Le6, 10 Lf3, Dd7, 11 Pe2, Lc5, 12 c4, 0-0 ± Spielmann - Romanowsky, 1925) 6 Lb5, Pxc3, 7 bxc3, Dh4+, 8 g3, De4+, 9 Dxe4, dxe4, 10 Lxe6+, bxc6 ♣ Hromadka - Spielmann, 1928.

5 .. Le7 Brengt het gemakkelijkst een gelijke stelling op het bord. Zwart kan ook 5 .. Pc6 spelen, maar dat geeft wit duidelijk meer kans: 6 Lb5, Lb4, 7 De2, Lxc3, 8 dxc3, 0-0, 9 Lf4±. Nog een andere verdediging is 5 .. Lc5, 6 De2, Lf2+, 7 Kd1, Pxc3+, 8 dxc3, Lb6, 9 Lg5, Dd7, 10 Kd2, 0-0, 11 Td1, Te8, 12 Kc1, f6 ±. 6 d4, 0-0, 7 Ld3, f5, 8 exf6 e.p., Lxf6, 9 0-0 (9 Pxe4?, dxe4, 10 Lxe4, Te8] Pc6 en het spel staat hardstikke gelijk. Bv. 10 Pxe4, dxe4, 11 Lxe4, Pxd4, 12 Pg5, Lf5!, 13 c3 (13 Lxf5, Pxf5, 14 Dxd8, Taxd8, 15 Txf5?, Ld4+ of 15 Pe6, Ld4+, 16 Kh1!?, Pg3+!] Lxg5, 14 Lxg5, Dxg5 =.

Met het Weens zijn alle serieuze openingen uit deze groep wel besproken. Er rest nog een vijftal mogelijkheden, die echter geen van allen veel voor wit beloven. Ter completering van het overzicht volgen ze hieronder.

11. Loperspel: 2 Lc4.

Zondigt tegen de regel dat eerst de paarden, en dan pas de lopers ontwikkeld moeten worden. Er zitten echter enkele tactische finesses in deze opening, die het toch wel een beetje interessant maken: 2 .. Pf6, 3 Pc3 (3 d3, c6! en zwart verkrijgt met d5 een imposant centrum) Pxe4, 4 Dh5!?, (4 Lxf7+, Kxf7, 5 Pxe4, d5, 6 Dh5+, Kg8, 7 Pg5, De7 ♣) 4 .. Pd6, 5 Lb3 c5 Dxe5+, De7, 6 Dxe7+, Lxe7=) 5 .. Pc6, 6 Pb5, g6, 7 Df3, f5, 8 Dd5, De7, 9 Pxc7+, Kd8, 10 Pxa8, b6 met een zeer onduidelijke stelling.

12. Middengambiet: 2 d4.

Te vroeg, beter kan deze zet voorbereid worden met Pf3, wat dus het al besproken Schotse gambiet op het bord brengt. Van zelfstandige betekenis is 2 .. exd4, 3 Dxd4, Pc6 (wint alvast een tempo) 4 De3, Pf6, 5 Pc3 (Na 5 e5 is het zwart's beurt om te offeren: 5 .. Pg4, 6 De2, d5!, 7 exd6+, Le6, 8 dxc7, Dxc7 ♣) 5 .. Lb4, 6 Ld2, 0-0, 7 0-0-0, Te8, 8 Lc4, Pe5, 9 Le2, d6, 10 h3, Le6, 11 f4, Pc4, 12 Lxe4, Lxe4 =.

Na 2 d4, exd4, 3 c3?: ontstaat hst Noords gambiet, een te wilde poging om het initiatief te grijpen. Zwart komt alleen dan in problemen als hij te gulzig of te passief is.

Een voorbeeld van hoe het wel kan: 3 .. dxc3, 4 Lc4, cxb2, 5 Lxb2, d5(!), 6 Lxd5, Lb4+, 7 Pc3, Lxc3+, 8 Lxc3, Pf6, 9 Df3, Pd5 ♣

13. Alapin's opening: 2 Pe2.

Pretentieloos. Wat moet dat paard nou op e2?

2 .. Pf6, 3 f4, Pxe4 (of ook 3 .. d5) 4 d3, Pc5, 5 fxe5, d5, 6 d4, Pe6, 7 Pf4 (de "pointe" van Pe2) c5, 8 Pc3, cxd4, 9 Pcx d5, Pe6, 10 Lb5, Pxf4, 11 Lxc6+, bxc6, 12 Pxf4, Lb4+ =.

14. Vervroegde Ponziani-opening: 2 c3. Een poging een sterk centrum op te bouwen, dat echter gelijk ;doorkruist kan worden:

2 .. d5, 3 exd5, Dxd5, 4 d4, Pe6, 5 Le3, Lf6, 6 Pf3, 0-0-0, 7 Le2, exd4, 8 cxd4, Lxb1, 9 Txb1, Lb4+, 10 Kf1, Pge7 ♣. Een analyse, die al in de Bilguer stond. Beter is waarschijnlijk 3 Pf3.

15. Philidor in de voorhand: 2 d3. Geeft onmiddellijk al het

voordeel dat met wit hebt, uit de hand. 2 ... Pf6, 3 Pf3, d6, 4 g3, g6, 5 Lg2, Lg7, 6 0-0, 0-0, 7 Te1, h6, 8 h3, Pe6, 9 c3, Ph7, 10 Pbd2, f5, 11 b4, a6, 12 Lb2, f4 , Csom - Cermikov, 1968.

(Trouwens, deze partij begon als volgt: 1 e4, e5, 2 Pf3, Pf6, 3 d3, d6, maar ik moest toch iets citeren?).

JvE

WIT BEGINT EN WINT ?

De Amsterdammer M. Hensberger studeerde economie. In het kader van zijn studie onderzocht hij voor het vak statistische analyse ruim tienduizend schaakpartijen en vergeleek daarbij de resultaten van wit en zwart in de diverse openingen. De uitkomsten van dit onderzoek en de konklusie vindt u hieronder.

Het onderzoek omvatte voor iedere opening twee onderdelen: in de eerste plaats het bepalen van de gemiddelde score van de witspelers.

Dit gebeurt uiteraard door het aantal behaalde punten te delen door het aantal partijen van de witspelers.

Daarnaast is het van belang om te bepalen hoe deze gemiddelde score is opgebouwd, met andere woorden de verdeling van het aantal winst-, verlies- en remise partijen. Een grootheid om deze spreiding rond het gemiddelde te meten is de zogenaamde standaarddeviatie.

In totaal werden er 10082 partijen onder de loupe genomen. De partijen kwamen uit schaakinformatoren en toernooibulletins. De resultaten van het onderzoek zijn te vinden in tabel A. Een mogelijke konklusie, die men uit deze resultaten kan trekken is dat bepaalde openingen significant beter zijn voor wit. Men kan voor significant beter voor wit spreken als het gevonden 'betrouwbaarheidsinterval' geheel ligt boven de 50%.

Tabel A.

	aantal partijen	gemiddelde score voor wit	betrouwbaarheids interval	
Konings-Indisch	701	56,3 %	53,6	- 58,9 %
Grünfeld-Indisch	231	53,7 %	44,5	- 62,8 %
Nimzo-Indisch	478	47,0 %	39,2	- 54,8 %
Dame-Indisch	512	52,8 %	46,2	- 59,4 %
Damegambiet	1005	56,8 %	51,6	- 61,7 %
Spaans	938	54,8 %	49,4	- 56,9 %
Frans	456	53,1 %	45,0	- 61,2 %
Siciliaans	1927	53,1 %	49,3	- 56,9 %
Caro-Kann	214	57,9 %	48,6	- 67,2 %
Pirc	636	54,5 %	47,8	- 61,1 %
Aljechin	123	42,9 %	18,5	- 67,2 %
Skandinavisch	41	71,4 %	37,7	- 100 %
Ben-Oni	343	56,7 %	46,7	- 66,6 %
Hollands	108	50,0 %	34,4	- 65,6 %
Engels	1179	53,1 %	48,5	- 57,8 %
Diversen	1190	55,2 %	50,5	- 59,9 %
TOTAAL	10082	54,4 %	52,7	- 56,1 %

Uit de tabel kunnen we dus aflezen dat de volgende openingen significant beter voor wit zijn: Konings-Indisch, het Damegambiet (w.o. Katalaans) en de groep Diversen. In deze laatste groep zijn opgenomen zetten als 1. b2-b4, 1. d2-d3, 1. g2-g3 en 1. e2-e3, alsmede andere partijen waarin de spelers reeds in een zeer vroeg stadium geheel eigen wegen gingen bewandelen. Gunstig voor zwart, hoewel niet significant, bleek Aljechin en Nimzoindisch.

Het totaalresultaat bleek significant beter voor wit: wit scoort gemiddeld 54,4%.

Een andere vraag die men kan stellen is of bijvoorbeeld 1. e2-e4 betere resultaten oplevert dan 1. d2-d4 of dat bijvoorbeeld 1. e2-e4 of 1. Pgl-f3 gunstig zouden zijn. Hiertoe heb ik het totaal der partijen in vier groepen verdeeld:

A. de 1. d2-d4 openingen, B. de 1. e2-e4 openingen, C. de 1. e2-e4 en 1. Pgl-f3 openingen en D. andere openingen. De resultaten hiervan zijn te vinden in tabel B.

Tabel B.

Opening	score	betrouwbaar- heidsinterval	
1. d4	54,4 %	51,7	- 57,1 %
1. e4	53,8 %	51,3	- 56,3 %
1. Pf3, c4	53,1 %	48,5	- 57,8 ^
Diversen	55,2 %	50,5	- 59,9 %

Het is duidelijk dat men niet kan zeggen dat 1 d4 significant beter is dan 1 e4, hoewel er gemiddeld wel meer mee gescoord wordt. 1 d4 en 1 e4 zijn evenmin significant beter dan andere openingen.

Mijn konklusie is dan ook eenvoudig dat de witspeler zijn zet op grond van zijn persoonlijke voorkeur moet kiezen.

W. Hensbergen.

Uit: DE BAND, orgaan van de SGA, 11 juni 1980.

STELLING

Volledigheidshalve geef ik nog de oplossing van de vorige keer, het laatste nummer van het vorige seizoen. Dit was:

1 Txe6, Txe6, (... Dxe6/Tc6 en wint) 2 Tc8+, Te8, 3 e6!, Dxe6, 4 Tc6, Td6, 5 d5! en wit staat glad gewonnen. In onderstaande stelling zijn er voor wit - aan zet - meer wegen dan de voor de hand liggende om te winnen.

